

UTAJÄRVEN KUNNAN MERKKIPÄIVÄSÄÄNTÖ

Yhteistyötoimikunta: 2.12.2024
Kunnanhallitus: 10.12.2024

Sisällys

1. Merkkipäivämuistamisen yleiset periaatteet	2
2. Henkilöstön muistaminen	2
2.1. Henkilöstön merkkipäivät 50- ja 60-vuotta	3
2.2. Eläkkeelle jääminen.....	3
2.3. Palvelussuhteen päättyminen.....	3
2.4. Palvelusaikamuistamiset	4
3. Luottamushenkilöiden muistaminen	4
3.1. Luottamushenkilöiden merkkipäivät 50- ja 60-vuotta	4
3.2. Syntymäpäivät 70 v ja siitä eteenpäin	4
4. Kuntaliiton ansio- ja kunniamerkit	4
5. Kuolemantapaus ja hautajaiset.....	5
6. Muut muistamiset	5
7. Paikallisten yhdistysten merkkipäivien huomioiminen	5
8. Lahjojen hankinta	6
9. Voimaantulo	6

1. Merkkipäivämuistamisen yleiset periaatteet

Merkkipäiväsäännössä määritellään toimintaohjeet työnantajan edustajalle tilanteisiin, joissa työntekijää ja luottamushenkilöä muistetaan erilaisten merkkitapahtumien yhteydessä. Tällaisiksi merkkipäiviksi luetaan mm. eläkkeelle siirtyminen, ikämerkkipäivät, pitkä palvelussuhde kunnan palveluksessa sekä palvelussuhteen päättymisen. Lisäksi ohjeistetaan hautajaisten huomioiminen, ansiomerkkien hakeminen sekä yhdistysten ja järjestöjen muistaminen.

Merkkipäiväsääntöä sovelletaan Utajärven kunnan **vakinaiseen** henkilöstöön sekä **varsinaisiin** luottamushenkilöihin. Merkkipäiväsäännön tarkoituksena on, että kunnan vakinaisen henkilöstön ja varsinaisten luottamushenkilöiden merkkipäivät otetaan huomioon yhdenmukaisuuden ja tasapuolisuuden periaatteita noudattaen.

Kunnanhallitus voi lisäksi päättää huomattavasti ansioituneen luottamushenkilön kohdalla erityisistä huomionosoituksista ja kunnanjohtaja voi tehdä huomattavasti ansioituneen työntekijän kohdalla tästä säännöstä poikkeavan päätöksen erityisestä huomionosoituksesta.

Kukin toimiala on velvollinen huolehtimaan, että ohjeita sovelletaan sen palveluksessa oleviin työntekijöihin. Henkilöstön merkkipäivämuistamiset veloitetaan toimialueiden omista budjeteista. Vastuu luottamushenkilöiden muistamisesta on kullakin hallintokunnalla. Keskeisten luottamushenkilöiden (kunnanhallitus ja valtuusto) muistamisesta vastaa kuitenkin kunnanhallitus.

Verohallinnon ohjeistus merkkipäivämuistamisen verotuskäytännöstä toimii yleisenä ohjeena muistamisia annettaessa. Päätöksen mukaisesti veronalaiseksi palkka- tai eläketuloksi ei katsota tavanomaista ja kohtuullista merkkipäivälahjaa tai vähäistä muuta lahjaa, joka on saatu muuna kuin rahana tai siihen verrattavana suorituksena (rahaan rinnastettavana suorituksena pidetään esimerkiksi esinelahjaa, jonka saaja on saanut vapaasti valita).

Merkkipäivälahja voi olla **työnantajan valitsema** esinelahja tai työnantajan valitsema yksilöidyn hyödykkeen tai palvelun hankintaan oikeuttava lahjakortti. Avointa lahjakorttia ei voida antaa. Lahjan arvoon sisältyy kulloinkin voimassa oleva arvonlisävero. Lisäksi lahjansaajaa voi muistaa kukkatervehdyksellä.

Kunnanjohtajalla on tarvittaessa oikeus antaa lupa poiketa merkkipäiväsäännöstä.

Merkkipäiväsäännön rahasummia tarkistetaan tarvittaessa. Rahasummat ovat enintään-summia ja niihin lisätään voimassa oleva arvonlisävero. Jos merkkipäivistä useampi osuu samalle ajankohdalle, on työntekijä oikeutettu vain yhteen huomionosoitukseen (muistamisista suurimpaan). Jos työntekijä toimii myös luottamushenkilönä, on hän oikeutettu vain yhteen huomionosoitukseen. Tällöin huomionosoitus annetaan työntekijän valinnan mukaan joko työyhteisössä tai valtuuston kokouksessa.

2. Henkilöstön muistaminen

Esihenkilö vastaa henkilökuntansa muistamisesta sekä lahjan ja kukkien hankinnasta. Kustannukset katetaan toimialan omasta budjetista.

2.1. Henkilöstön merkkipäivät 50- ja 60-vuotta

Utajärven kunta muistaa vakinaisen henkilöstön merkkipäivät 50- ja 60-vuotta 100 € (alv 0%) + voimassa oleva arvonlisävero -lahjalla, ja lisäksi voidaan muistaa kukilla. Lahjan arvoon kuuluu kulloinkin voimassa oleva arvonlisävero.

Kunnan viiri luovutetaan yli viisi vuotta palvellelle, pääsääntöisesti 60-vuotispäivän yhteydessä, mikäli työntekijä haluaa viirin vastaanottaa. Työntekijän niin toivoessa voidaan järjestää kahvitarjoilu työyksikössä normaalina työaikana. Käytännön järjestelyistä vastaa esihenkilö. Kustannukset katetaan toimialan omasta budjetista. Mikäli henkilö ei juhli merkkipäiväänsä, esihenkilö luovuttaa hänelle edellä mainitut lahjat sopivaksi katsomassaan tilanteessa.

Merkkipäivät ovat palkallisia. Jos päivä osuu vapaapäivälle (myös viikonlopulle) tai vuosilomalle, tulee siitä oikeus palkalliseen ylimääräiseen vapaaseen. Ylimääräinen vapaa tulee pitää kahden (2) kuukauden sisällä varsinaisesta syntymäpäivästä. Vapaan ajankohta tulee ilmoittaa esimiehelle ja palkanmaksuun etukäteen. Jälkikäteen anottuja vapaita ei hyväksytä.

2.2. Eläkkeelle jääminen

Utajärven kunta muistaa **vakinaisen** henkilöstön eläkkeelle jäämistä lahjalla, arvo määräytyy palveluksessa olovuosien mukaan:

- alle 5 vuotta: 52 € (alv 0%) + kukat
- 5–10 vuotta: 100 € (alv 0%) + kukat
- 11–20 vuotta: 150 € (alv 0%) + kukat
- yli 20 vuotta: 200 € (alv 0%) + kukat

Lisäksi työntekijä saa halutessaan kunnan viirin eläkkeelle jäännin yhteydessä viiden vuoden palvelun jälkeen, ellei sitä ole luovutettu jo aiemmin merkkipäivän yhteydessä. Eläkkeelle siirtyjälle järjestetään eläkejuhla kakku- ja kahvitarjoiluineen työyksikössä normaalina työaikana. Käytännön järjestelyistä vastaa esihenkilö. Kustannukset katetaan toimialan omasta budjetista.

2.3. Palvelussuhteen päättyminen

Erilaiset läksiäislahjat (esimerkiksi työpaikan vaihtaminen, työsuhteen päättyminen) eivät ole TVL 69 §:ssä tarkoitettuja merkkipäivälahjoja, mutta tällaisia arvoltaan vähäisiä muistamisia voidaan pitää pykälän tarkoittama vähäisenä muuna lahjana. Läksiäislahjan arvo saa olla enintään 52 € (alv 0%) + mahdollisesti kukat.

Työntekijän niin toivoessa voidaan järjestää kahvitarjoilu työyksikössä normaalina työaikana. Käytännön järjestelyistä vastaa esihenkilö. Kustannukset katetaan toimialan omasta budjetista.

2.4. Palvelusaikamuistamiset

Palvelusaikamuistaminen myönnetään vakinaiselle henkilölle, jonka työ-/virkasuhde on yhtäjaksoisesti kestänyt Utajärven kunnassa määritellyn ajan. Pitkäaikainen palvelussuhde Utajärven kuntaan huomioidaan 10. palvelusvuodesta alkaen. Palvelusaikaa laskettaessa huomioidaan Utajärven kunnan palveluksessa olo aika, josta vähennetään palkattomat työstä poissaolot (esim. virkavapaa, opinto- tai vuorotteluvapaa, hoitovapaa, lomautus).

Palvelusaika 10, 20, 30 ja 40 vuotta täytyessä: 1 palkallista vapaata

Palkallisten vapaiden ajankohta sovitaan erikseen esihenkilön kanssa. Palvelusaikamuistaminen on pidettävä 3 kk kuluessa palvelusajan täyttymisestä. Vapaita ei voi siirtää, eikä niiden pitämättä jäämistä korvata rahana. Palvelusaikamuistamiset huomioidaan tämän säännön mukaisesti palveluajan täytyessä 1.1.2025 jälkeen.

3. Luottamushenkilöiden muistaminen

Näitä periaatteita sovelletaan kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, lupa- ja valvonta-, tarkastus- ja keskusvaalilautakuntien sekä hyvinvointi- ja elinvoimavaliokuntien puheenjohtajistoon sekä **varsinaisiin** jäseniin. Luottamushenkilöiden kustannukset veloitetaan toimielimen budjetista.

Luottamushenkilön muistaminen tehdään pääsääntöisesti valtuuston kokouksen yhteydessä, tai tarvittaessa lautakunnan tai valiokunnan kokouksessa.

3.1. Luottamushenkilöiden merkkipäivät 50- ja 60-vuotta

Utajärven kunta muistaa varsinaisten luottamushenkilöiden merkkipäivät 50- ja 60-vuotta muistamisella 100 € (alv 0%), ja lisäksi voidaan muistaa kukilla. Lahjan arvoon kuuluu kulloinkin voimassa oleva arvonnisävero.

Kunnan viiri luovutetaan pääsääntöisesti 60-vuotispäivän yhteydessä, mikäli luottamushenkilö haluaa viirin vastaanottaa.

3.2. Syntymäpäivät 70 v ja siitä eteenpäin

Muistaminen tapahtuu kunnanjohtajan erillispäätöksellä. Mikäli henkilö on merkkipäivänään luottamustoimessa, noudatetaan samaa sääntöä kuin 50- ja 60-vuotispäivien yhteydessä.

4. Kuntaliiton ansio- ja kunniamerkit

Pääsääntö Suomen Kuntaliiton ansiomerkkien luovuttamisessa on, että henkilön jäädessä eläkkeelle hänelle luovutetaan korkein mahdollinen ansiomerkki. Mikäli henkilöllä on mahdollisuus saada esim. kultainen ansiomerkki jo 60- vuotispäivänään, merkki voidaan luovuttaa tuolloin.

Suomen Kuntaliiton ansiomerkkejä haetaan seuraavasti:

- hopeinen 20 vuoden palveluksesta
- kultainen 40 vuoden palveluksesta

Ansio- tai kunniamerkki luovutetaan henkilöstölle pääsääntöisesti eläkkeelle jäämisen ja luottamushenkilöille valtuuston kokouksen yhteydessä.

Lisäksi Utajärven kunnan henkilöstölle tai luottamushenkilöille voidaan hakea muita kunnia- ja ansiomerkkejä sekä arvonimiä harkinnan mukaan. Näiden hakemisesta tekee päätöksen kunnanhallitus. Tasavallan presidentin myöntämät kunniamerkit luovutetaan pääsääntöisesti valtuuston kokouksen yhteydessä ja kustannukset katetaan valtuuston budjetista. Kunta ei järjestä erillisiä juhla- tai kahvitilaisuuksia ansio- ja kunniamerkkien johdosta.

5. Kuolemantapaus ja hautajaiset

Kunnan palveluksessa olevan henkilön muistoa kunnioitetaan kuolinpäivänä työpisteen suruliputuksella ja omaisille lähetettävillä surukukilla. Kunnan osallistuessa virallisesti henkilökuntaan kuuluvan tai luottamushenkilön hautajaisiin haudalle tilataan kukkalaite. Niin sanotut hiljaiset hautajaiset huomioidaan surunvalitteluadressilla, ellei omaisten tahdosta muuta johdu. Kunnan entisen luottamushenkilön poismenoa kunnioitetaan kunnanjohtajan päätöksellä surunvalitteluadressilla tai kukkalaitteella. Kustannukset katetaan toimialan budjetista.

6. Muut muistamiset

Edellä mainittujen lisäksi voidaan muistaa vakituista työntekijää tai varsinaista luottamushenkilöä elämäntilanteen muutoksen tai muun tärkeän asian (esim. avioituminen, lapsen saaminen, valmistuminen jne.) esihenkilön tai kunnanjohtajan harkinnan mukaan. Tilanne huomioiden muistamisen arvo on enintään 100 euroa sisältäen voimassa olevan arvonnäköveron.

7. Paikallisten yhdistysten merkkipäivien huomioiminen

Paikallisia yhdistyksiä muistetaan yhdistyksen tai järjestön merkkipäivän yhteydessä, mikäli kunta saa tilaisuuteen virallisen kutsun. Muistolahjan arvo sisältää voimassa olevan arvonnäköveron. Lahja annetaan rahalahjana yhdistyksen pankkitilille, ellei yhdistys muuta toivo. Yhdistysten muistaminen veloitetaan kunnanhallituksen budjetista.

Annettava lahja määräytyy seuraavasti:

- 25- ja 50 vuotta: 100 € (sis. alv)

- 75- ja 100-vuotta ja siitä eteenpäin: 150 € (sis. alv)

8. Lahjojen hankinta

Muistamiset ja lahjat hankitaan Utajärven kunnan tekemän sopimuksen mukaisesti sovitusta lahjatavarakaupasta pienimpiä alle 50 euron muistamisia lukuun ottamatta. Kukkalaitteet ja suruadressit hankitaan joko paikallisista liikkeistä tai muista sopivista liikkeistä. Yhteyshenkilö: hallinnon esihenkilö Eeva-Kaisa Karhu, eeva-kaisa.karhu@utajarvi.fi.

9. Voimaantulo

Tämä merkkipäiväsääntö astuu voimaan 1.1.2025 ja sitä päivitetään tarvittaessa.